

دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان
دانشکده بهداشت، گروه آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت
طرح درس ترمی (Course Plan)

نام درس: آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت در محیط کار گروه آموزشی: آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت روز و ساعت برگزاری: یهوشنبه ۱۶-۱۴ تعداد واحد: ۲ (۱/۵ واحد نظری و ۰/۵ واحد عملی) * مهر ماه ۱۴۰۳ * رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد * محل برگزاری: دانشکده بهداشت، کلاس شماره.... * پیش نیاز: ندارد	
مسئول درس: دکتر مصطفی نصیرزاده تلفن (دپارتمان): تلفن دانشکده ۰۳۴-۳۱۳۱۵۲۴۲ روزهای تماس و مشاوره: شنبه و یکشنبه ۱۶-۱۲ آدرس دفتر: دانشکده بهداشت، گروه آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت	هدف کلی دوره: توانمندسازی دانشجویان در طراحی، اجرا و ارزشیابی برنامه های جامع ارتقاء سلامت و آموزش بهداشت به منظور ارتقاء رفتارهای سالم و ایمن در محیط کار
سرفصل دروس - الف: نظری • تعاریف، تاریخچه، اهمیت و اصول آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت و ایمنی (HSE) در محیط کار • اهمیت سلامت نیروی کار در ارتقاء سلامت جامعه • نگاهی به وضعیت سلامت کارگران در ایران و تجربه سایر کشورها (بررسی وضعیت بر اساس شاخص ها و استانداردها) • قوانین و اسناد بالا دستی برای سلامت محیط های کار ایران • عوامل موثر بر سلامت کارکنان و محیط کار • تاثیرات متقابل کار بر سلامت و سلامت بر کار • نظریه ها و الگوهای تحلیل رفتارهای مرتبط با ایمنی در محیط کار (مدل پنیر سوئیسی و نظریه دامینو) • عوامل موفقیت اقدامات آموزش بهداشت و ارتقای سلامت در محیط کار • رویکردها، نظریه ها و مدل های کاربردی آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت • طراحی و اجرای برنامه های اولویت دار در محیط کار شامل: ارتقاء سلامت جسمانی، روانی و رفتاری، افزایش فعالیت جسمانی، بهبود وضعیت تغذیه، تامین محیط کار ایمن، استرس و بیماری قلبی و عروقی • برنامه ریزی در محیط های کاری با اندازه های کوچک، متوسط و بزرگ • سنجش نیازها بر اساس جمع آوری داده ها از محیط و نیروی انسانی و ماهیت کار • راه اندازی نظام مداوم و بروز ثبت داده ها (بانک اطلاعاتی جامع سلامت سازمان) • شناخت و ارزیابی فرهنگ سازمانی و محیط کار، قوانین و مقررات، دستورالعمل ها • ارزیابی تیم ها و مشارکت کنندگان • تنظیم و آماده سازی اهداف برنامه • پیش بینی، تامین منابع، ملاحظات اجرایی و سیاست های سازمانی بر اساس شواهد • اجرا و ارزشیابی • معرفی حداقل ۲ برنامه آموزش و ارتقاء سلامت در محیط کار انجام شده در جهان و ایران	

رئوس مطالب عملی: (۱۷ ساعت عملی)

دانشجو ضمن مراجعه به یک محیط کار فعالیت های زیر را انجام دهد:

- بررسی وضعیت موجود و جمع آوری اطلاعات سلامت بر اساس شواهد
- اولویت بندی مشکلات و انتخاب یک مشکل
- طراحی برنامه آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت و ارائه گزارش در کلاس

منابع اصلی درس

- Fertman, C. I. (2016). Work Place Health Promotion Programs Planning, Implementation, and Evaluation.
- Burton, J., & World Health Organization. (2010). WHO healthy workplace framework and model: Background and supporting literature and practices.
- Hodgins, M., & Scriven, A. (2011). Health promotion settings: Principles and practice. *Health Promotion Settings*, 1-280.
- Chenoweth, D. (2010). Worksite health promotion. *Praeger Handbook of Sports Medicine and Athlete Health: [Three Volumes] [3 volumes]:[Three Volumes]*, 171.
- World Health Organization. (2002). *Occupational health: A manual for primary health care workers* (No. WHO-EM/OCH/85/E/L).

➤ نظام جامع آموزش و ارتقای سلامت در محل کار. شهرام رفیعی فر و بهزاد دماری. معاونت سلامت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

منابع فرعی و لینک های مرتبط (مقالات و منابع مرتبط)

شیوه تدریس: سخنرانی، کارگروهی، ارائه فعالیت ها و نقد، پرسش و پاسخ، بحث گروهی و ایفای نقش، بکارگیری روشهای مبتنی بر تیم و کار تیمی TBL، یادگیری مبتنی بر مشکل PBL و بکارگیری روش کلاس وارونه FC

وسایل کمک آموزشی: پاورپوینت، وایت برد، دیتاشو

نحوه ارزشیابی دانشجو و امتیاز مربوط به آن: جمع کل ۲۰ نمره

الف) فعالیت کلاسی، پرسش و پاسخ و مشارکت در کلاس ۲ نمره

ب) کار عملی فردی ۶ نمره

ج: آزمون پایان ترم ۱۲ نمره

چ) کسب نمره کامل در کار عملی بستگی به کیفیت و ارائه به موقع آن دارد: نمره کامل ۶ نمره

ه) فعالیت های یادگیری بر اساس سیاست های دانشگاه مبنی بر ترویج آموزش پاسخگو طراحی شده است

نمره مازاد جهت تشویق دانشجو: حضور منظم در کلاس درس و فعالیت در پیشبرد اهداف تحصیلی

به علت محدودیت ساعات کلاس دانشجویان می توانند جهت مشاوره در ساعات مقرر به آدرس فوق مراجعه نمایند.

مقررات و نحوه برخورد با غیبت و تاخیر دانشجو: مطابق قوانین آموزشی دانشکده اعمال خواهد شد.

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس

نام درس: آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت در محیط کار مهر ۱۴۰۳					
جلسه	موضوع آموزشی	اهداف آموزشی	حیطه یادگیری	روش تدریس	وسایل کمک آموزشی مورد استفاده
جلسه اول	ارزیابی اولیه و بیان انتظارات، معرفی طرح درس، چگونگی تدریس و ارزشیابی	آشنایی با فرآیند تدریس تبیین اهمیت درس	شناختی- عاطفی	سخنرانی پرسش و پاسخ	Video projector, PowerPoint, White board
جلسه دوم	تعاریف، تاریخچه، اهمیت و اصول آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت و ایمنی (HSE) در محیط کار اهمیت سلامت نیروی کار در ارتقاء سلامت جامعه	آشنایی با تعاریف، تاریخچه، اهمیت و اصول آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت و ایمنی (HSE) در محیط کار تبیین اهمیت سلامت نیروی کار در ارتقاء سلامت جامعه	شناختی- عاطفی	سخنرانی پرسش و پاسخ	Video projector, PowerPoint, White board
جلسه سوم	نگاهی به وضعیت سلامت کارگران در ایران و تجربه سایر کشورها (بررسی وضعیت بر اساس شاخص ها و استانداردها)	آشنایی با وضعیت سلامت کارگران در ایران و تجربه سایر کشورها (بررسی وضعیت بر اساس شاخص ها و استانداردها)	شناختی- عاطفی	سخنرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	Video projector, PowerPoint, White board
جلسه چهارم	قوانین و اسناد بالا دستی برای سلامت محیط های کار ایران	آشنایی با قوانین و اسناد بالا دستی برای سلامت محیط های کار ایران	شناختی- عاطفی	سخنرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	Video projector, PowerPoint, White board
جلسه پنجم	عوامل موثر بر سلامت کارکنان و محیط کار تأثیرات متقابل کار بر سلامت و سلامت بر کار	آشنایی با عوامل موثر بر سلامت کارکنان و محیط کار تعیین تأثیرات متقابل کار بر سلامت و سلامت بر کار	شناختی- عاطفی	سخنرانی پرسش و پاسخ ایفای نقش	Video projector, PowerPoint, White board
جلسه ششم	نظریه ها و الگوهای تحلیل رفتارهای مرتبط با ایمنی در محیط کار (مدل پنیر سوئیسی و نظریه دامینو)	آشنایی با نظریه ها و الگوهای تحلیل رفتارهای مرتبط با ایمنی در محیط کار (مدل پنیر سوئیسی و نظریه دامینو)	شناختی- عاطفی	سخنرانی پرسش و پاسخ	Video projector, PowerPoint, White board
جلسه هفتم	نظریه ها و الگوهای تحلیل رفتارهای مرتبط با ایمنی در محیط کار (مدل پنیر سوئیسی و نظریه دامینو)	آشنایی با نظریه ها و الگوهای تحلیل رفتارهای مرتبط با ایمنی در محیط کار (مدل پنیر سوئیسی و نظریه دامینو)	شناختی- عاطفی	سخنرانی پرسش و پاسخ ایفای نقش	Video projector, PowerPoint, White board
جلسه هشتم	بررسی و تحلیل چند مطالعه مرتبط با موضوعات فوق	بررسی و تحلیل چند مطالعه مرتبط با موضوعات فوق	شناختی- عاطفی روانی حرکتی	سخنرانی پرسش و پاسخ ایفای نقش	Video projector, PowerPoint, White board
جلسه	بررسی و تحلیل چند	بررسی و تحلیل چند مطالعه	شناختی-	سخنرانی	Video

نهم	مطالعه مرتبط با موضوعات فوق	مرتبط با موضوعات فوق	عاطفی روانی حرکتی	پرسش و پاسخ ایفای نقش	projector, PowerPoint, White board
آزمون میان ترم					
جلسه دهم	عوامل موفقیت اقدامات آموزش بهداشت و ارتقای سلامت در محیط کار	عوامل موفقیت اقدامات آموزش بهداشت و ارتقای سلامت در محیط کار	شناختی - عاطفی روانی حرکتی	سخنرانی پرسش و پاسخ ایفای نقش	Video projector, PowerPoint, White board
جلسه یازدهم	رویکردها، نظریه ها و مدل‌های کاربردی آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت	رویکردها، نظریه ها و مدل‌های کاربردی آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت	شناختی - عاطفی روانی حرکتی	سخنرانی پرسش و پاسخ ایفای نقش	Video projector, PowerPoint, White board
جلسه دوازدهم	رویکردها، نظریه ها و مدل‌های کاربردی آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت	رویکردها، نظریه ها و مدل‌های کاربردی آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت	شناختی - عاطفی	سخنرانی پرسش و پاسخ	Video projector, PowerPoint, White board
سیزدهم	طراحی و اجرای برنامه های اولویت دار در محیط کار شامل: ارتقاء سلامت جسمانی، روانی و رفتاری، افزایش فعالیت جسمانی، بهبود وضعیت تغذیه، تامین محیط کار ایمن، استرس و بیماری قلبی و عروقی	طراحی و اجرای برنامه های اولویت دار در محیط کار شامل: ارتقاء سلامت جسمانی، روانی و رفتاری، افزایش فعالیت جسمانی، بهبود وضعیت تغذیه، تامین محیط کار ایمن، استرس و بیماری قلبی و عروقی	شناختی - عاطفی - روانی حرکتی	سخنرانی پرسش و پاسخ ایفای نقش	Video projector, PowerPoint, White board
جلسه چهاردهم	برنامه ریزی در محیط های کاری با اندازه های کوچک، متوسط و بزرگ	برنامه ریزی در محیط های کاری با اندازه های کوچک، متوسط و بزرگ	شناختی - عاطفی - روانی حرکتی	سخنرانی پرسش و پاسخ ایفای نقش	Video projector, PowerPoint, White board
جلسه پانزدهم	برنامه ریزی در محیط های کاری با اندازه های کوچک، متوسط و بزرگ	برنامه ریزی در محیط های کاری با اندازه های کوچک، متوسط و بزرگ	شناختی - عاطفی روانی حرکتی	سخنرانی پرسش و پاسخ ایفای نقش	Video projector, PowerPoint, White board
جلسه شانزدهم	تنظیم و آماده سازی اهداف برنامه	راه اندازی نظام مداوم و بروز ثبت داده ها (بانک اطلاعاتی جامع سلامت سازمان) شناخت و ارزیابی فرهنگ سازمانی و محیط کار، قوانین و مقررات، دستورالعمل ها ارزیابی تیم ها و مشارکت کنندگان تنظیم و آماده سازی اهداف برنامه	شناختی - عاطفی روانی حرکتی	سخنرانی پرسش و پاسخ ایفای نقش	Video projector, PowerPoint, White board
جلسه هفدهم	طراحی برنامه مداخله ای ارتقا دهنده سلامت در محیط کار	طراحی برنامه مداخله ای ارتقا دهنده سلامت در محیط کار	شناختی - روانی حرکتی	سخنرانی پرسش و پاسخ ایفای نقش	Video projector, PowerPoint, White board

❖ **تاریخ امتحان پایان ترم:** مطابق تقویم آموزشی دانشکده،

❖ **سایر تذکرات مهم برای دانشجویان:**

❖ حضور فعال و شرکت در بحث های گروهی و ارائه پروژه ها گام به گام و به موقع در طول ترم از اهمیت خاصی برخوردار است. کلیه دانشجویان موظف هستند کلیه مطالب خود را جهت ارائه در کلاس تایپ شده توسط پاور در کلاس ارائه نمایند و در پایان برای ارائه به استاد از طریق ایمیل اقدام نمایند.

❖ **رعایت شئونات اخلاقی** در طی دوره، مشارکت فعال، در ارزشیابی حائز اهمیت است.

❖ **تکالیف عملی:**

➤ در هر جلسه آموزشی متناسب با موضوعات آموزشی، کار عملی در کلاس انجام خواهد گرفت.

➤ اجرای یک برنامه نیازسنجی

➤ تعیین مشکل بهداشتی

➤ طراحی برنامه مداخله ای (نگارش طرح درس)

➤ اجرای برنامه

➤ ارزشیابی برنامه

